

# Dějepis

Dějepis	kvinta	
<b>Výchovné a vzdělávací strategie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kompetence k řešení problémů</li> <li>• Kompetence komunikativní</li> <li>• Kompetence občanská</li> <li>• Kompetence sociální a personální</li> <li>• Kompetence k podnikavosti</li> <li>• Kompetence k učení</li> <li>• Kompetence digitální</li> </ul>	
<b>RVP výstupy</b>	<b>ŠVP výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>Tematický celek - Úvod do studia dějepisu</b>		
charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého	Objasní základní pojmosloví dějepisu	historie, dějiny a dějepis pramen: písemný, hmotný a obrazový periodizace: pravěk, starověk, středověk a novověk základní pomocné vědy historické (PVH) rodokmen
rozdlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace		
charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého	Sestaví časovou přímku základní periodizace dějin lidstva	historie, dějiny a dějepis pramen: písemný, hmotný a obrazový periodizace: pravěk, starověk, středověk a novověk základní pomocné vědy historické (PVH) rodokmen
rozdlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace		
rozdlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Odliší prameny od literatury a rozliší jednotlivé druhy pramenů	historie, dějiny a dějepis pramen: písemný, hmotný a obrazový periodizace: pravěk, starověk, středověk a novověk základní pomocné vědy historické (PVH) rodokmen
rozdlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Vytvoří rozrod/vývod vlastní rodiny (optimálně 4 generace)	historie, dějiny a dějepis pramen: písemný, hmotný a obrazový periodizace: pravěk, starověk, středověk a novověk základní pomocné vědy historické (PVH) rodokmen
<b>Tematický celek - Pravěk: doba kamenná</b>		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Vyhledá na mapě nejstarší pravěká sídla u nás i v Evropě	přisvojovací a výrobní hospodářství doba kamenná hominizace člověk: zručný, vzpřímený, rozumný a dnešního typu dělba práce
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku		

Dějepis	kvinta	
cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		Věstonická venuše neolitická revoluce Bylany u Kutné Hory
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Seřadí obrazový materiál a určí vývojová stádia člověka (popíše proces hominizace)	přisvojovací a výrobní hospodářství doba kamenná hominizace člověk: zručný, vzpřímený, rozumný a dnešního typu dělba práce Věstonická venuše neolitická revoluce Bylany u Kutné Hory
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Souvisle pohovoří o neolitické revoluci dle obrázku	přisvojovací a výrobní hospodářství doba kamenná hominizace člověk: zručný, vzpřímený, rozumný a dnešního typu dělba práce Věstonická venuše neolitická revoluce Bylany u Kutné Hory
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Připomene význam Kutnohorska v pravěku	přisvojovací a výrobní hospodářství doba kamenná hominizace člověk: zručný, vzpřímený, rozumný a dnešního typu dělba práce Věstonická venuše neolitická revoluce Bylany u Kutné Hory
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		
<b>Tematický celek - Pravěk: doba bronzová, železná a římská</b>		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Popíše důsledky užití kovů pro život	doba bronzová mohyla popelnicové pole kvolitectví doba železná Keltové oppidum druidové
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje	Pozná z nákresů předměty denní potřeby	doba bronzová mohyla popelnicové pole

Dějepis	kvinta	
pojem archeologická kultura		kovolitectví
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		doba železná
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		Keltové oppidum druidové
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Uvede příklady toho, kde se dodnes setkáváme s keltskou tradicí (toponomastika, hudba, móda)	doba bronzová mohyla popelnicové pole
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		kovolitectví
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		doba železná Keltové oppidum druidové
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	Vysvětlí přínos keltské civilizace pro lidstvo	doba bronzová mohyla popelnicové pole
vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti		kovolitectví
zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		doba železná Keltové oppidum druidové
<b>Tematický celek - Starověk: staroorientální státy</b>		
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Zanese do mapky podobu nejstarších států a popíše jejich přírodní podmínky a popíše jejich shodné rysy	Mezopotámie Chammurapiho zákoník klínové písmo Babylon zikkurat epos Egypt faraon otroci pyramidy mumifikace hieroglyfy Cheops Tutanchamon Kleopatra  Indie Čína Buddha

Dějepis	kvinta	
		Velká čínská zeď Chetitě Hebrejci (Izraelité) abeceda B. Hrozný Bible: Starý zákon judaismus monoteismus
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Rozpozná jednotlivé typy písma starověkých států	Mezopotámie Chammurapiho zákoník klínové písmo Babylon zikkurat epos Egypt faraon otroci pyramidy mumifikace hieroglyfy Cheops Tutanchamon Kleopatra  Indie Čína Buddha Velká čínská zeď Chetitě Hebrejci (Izraelité) abeceda B. Hrozný Bible: Starý zákon judaismus monoteismus
<b>Tematický celek - Starověké Řecko</b>		
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Podle mapy píše přírodní podmínky Řecka (Egejské oblasti) a ukáže směry velké řecké kolonizace	řecké kmeny Trója Mykény (Kréta) labyrint velká řecká kolonizace Atény a Sparta
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		

Dějepis	kvinta	
		demokracie aristokracie monarchie ostrakismus řecko-perské války Hérodótos peloponéská válka Alexandr Veliký Homér Olymp architektonické slohy Akropolis Parthenon divadlo: tragédie a komedie amfiteátr
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Porovná Atény a Spartu v ohledech správy a řízení státu	řecké kmeny Trója Mykény (Kréta) labyrint velká řecká kolonizace Atény a Sparta demokracie aristokracie monarchie ostrakismus řecko-perské války Hérodótos peloponéská válka Alexandr Veliký Homér Olymp architektonické slohy Akropolis Parthenon divadlo: tragédie a komedie amfiteátr
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		řecké kmeny Trója Mykény (Kréta) labyrint velká řecká kolonizace Atény a Sparta demokracie aristokracie
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Vyhledá informace o maratónském běhu na olympijských hrách	řecké kmeny Trója Mykény (Kréta) labyrint velká řecká kolonizace Atény a Sparta demokracie aristokracie
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		

Dějepis	kvinta	
		monarchie ostrakismus řecko-perské války Hérodótos peloponéská válka Alexandr Veliký Homér Olymp architektonické slohy Akropolis Parthenon divadlo: tragédie a komedie amfiteátr
<p>popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin</p> <p>zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace</p>	Pohovoří o soupeření Řecka s Persií	řecké kmeny Trója Mykény (Kréta) labyrint velká řecká kolonizace Atény a Sparta demokracie aristokracie monarchie ostrakismus řecko-perské války Hérodótos peloponéská válka Alexandr Veliký Homér Olymp architektonické slohy Akropolis Parthenon divadlo: tragédie a komedie amfiteátr
<b>Tematický celek - Starověký Řím a Byzanc</b>		
<p>popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin</p>	<p>Podle mapy píše přírodní podmínky Říma (Apeninského poloostrova) a popíše jeho nejstarší osídlení</p>	Romulus a Remus Kapitolská vlčice Etruskové Forum romanum senát patriciové a plebejové republika punské války

Dějepis	kvinta	
		Kartágo provincie Caesar triumvirát císařství (principát a dominát) Augustus Nero Konstantin Veliký křesťanství
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		křesťanství Ježíš Kristus Bible: Nový zákon, evangelia říše Západo- a Východořímská Byzanc Velké schizma
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Vysvětlí rozdíl mezi Římem v době království, republiky a císařství a popíše hlavní dějinné zvraty	Romulus a Remus Kapitolská vlčice Etruskové Forum romanum senát patriciové a plebejové republika punské války Kartágo provincie Caesar triumvirát císařství (principát a dominát) Augustus Nero Konstantin Veliký křesťanství
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		křesťanství Ježíš Kristus Bible: Nový zákon, evangelia říše Západo- a Východořímská Byzanc Velké schizma
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Charakterizuje základní myšlenky křesťanství i postavu Ježíše Krista, v evangeliích vyhledá informace o jeho životě	Romulus a Remus Kapitolská vlčice Etruskové

Dějepis	kvinta	
		Forum romanum senát patriciové a plebejové republika púnské války Kartágo provincie Caesar triumvirát císařství (principát a dominát) Augustus Nero Konstantin Veliký křesťanství
vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu		křesťanství Ježíš Kristus Bible: Nový zákon, evangelia říše Západo- a Východořímská Byzanc Velké schizma
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Objasní zánik a rozpad římské říše	Romulus a Remus Kapitolská vlčice Etruskové Forum romanum senát patriciové a plebejové republika púnské války Kartágo provincie Caesar triumvirát císařství (principát a dominát) Augustus Nero Konstantin Veliký křesťanství
vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů,		křesťanství



Dějepis	kvinta	
zejména pro jižní a východní Evropu		Ježíš Kristus Bible: Nový zákon, evangelia říše Západo- a Východořímská Byzanc Velké schizma
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		
popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Vyzdvihne kulturní a společenský přínos římské civilizace	Romulus a Remus Kapitolská vlčice Etruskové Forum romanum senát patriciové a plebejové republika punske války Kartágo provincie Caesar triumvirát císařství (principát a dominát) Augustus Nero Konstantin Veliký křesťanství
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace		křesťanství Ježíš Kristus Bible: Nový zákon, evangelia říše Západo- a Východořímská Byzanc Velké schizma
<b>Tematický celek - Francká říše</b>		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Podle mapy píše územní rozsah Francké říše, vč. jejího rozpadu na Západo- a Východofranckou	středověk feudalismus Francká říše Karel Veliký Svatá říše římská římský král a císař kurfiřti římská jízda
objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování	Vysvětlí rozdíl mezi starověkem a středověkem, zvl. v	středověk

Dějepis	kvinta	
<p>raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <p>objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy</p>	otázce náboženství a držby půdy	<p>feudalismus</p> <p>Francká říše</p> <p>Karel Veliký</p> <p>Svatá říše římská</p> <p>římský král a císař</p> <p>kurfiřti</p> <p>římská jízda</p>
<p>objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <p>objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy</p>	Postihne význam vlády Karla Velikého jako „zakladatele“ Svaté říše římské	<p>středověk</p> <p>feudalismus</p> <p>Francká říše</p> <p>Karel Veliký</p> <p>Svatá říše římská</p> <p>římský král a císař</p> <p>kurfiřti</p> <p>římská jízda</p>
<p>objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti</p> <p>objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy</p>	Vysvětlí užívání titulu římského krále a císaře a roli kurfiřtů	<p>středověk</p> <p>feudalismus</p> <p>Francká říše</p> <p>Karel Veliký</p> <p>Svatá říše římská</p> <p>římský král a císař</p> <p>kurfiřti</p> <p>římská jízda</p>
<b>Tematický celek - Arabové a islám</b>		
vymezí specifika islámské oblasti	Vymezí rozsah říše Arabů, porovná hlavní zásady Koránu a Bible	<p>islám</p> <p>mešita</p> <p>Mohamed</p> <p>Mekka</p> <p>Medina</p> <p>hidžra</p>
vymezí specifika islámské oblasti	Vyhledá informace o libovolné památce arabské architektury či arabském státu	<p>islám</p> <p>mešita</p> <p>Mohamed</p> <p>Mekka</p> <p>Medina</p> <p>hidžra</p>
<b>Tematický celek - Slované, Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu, Románská kultura</b>		
	<p>Vyloží okolnosti vzniku nejstarších státních útvarů na našem území a jejich postavení v Evropě</p> <p>Odvodí z nálezů a hmotných pozůstatků způsob života tehdejších lidí</p>	<p>Slované</p> <p>Sámo a Sámova říše</p> <p>Velehrad</p> <p>Velká Morava</p>

Dějepis	kvinta	
	<p>Vysvětlí příčiny krize státu v 11. století,  Pozná podle obrázků románské stavby a jejich prvky,  ovládne odbornou terminologii</p>	<p>Mojmírovci  Rostislav  Svatopluk  sv. Cyril (Konstantin) a Metoděj  hlaholice a cyrilice  křesťanství (pravoslaví)  Přemyslovci  Bořivoj a sv. Ludmila  sv. Václav a Boleslav  Stará Boleslav  Břetislavova dekreta  Kristiánova legenda  Kosmova kronika  románský sloh  rotunda  bazilika</p>
<b>Průřezová témata, přesahy, souvislosti</b>		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Pochopení základních kulturně-náboženských pojmů; porovnání monoteistických zásad		